

Naantali*

**Talousarvio 2022,
toiminnan ja talouden raportointi
Tammi-syyskuu**

TULOSENNUSTE 9kk 2022

TULOSSLASKELMA, kaikki yhteensä

keskimääräinen toteutuma 75%,

tilanne 30.9.2022

	TP21	TA2022	Tot 9/2022	tot% 09/22	Ennuste koko vuodesta	erotus TA22 vrt ennuste
TOIMINTATUOTOT	53 902 315	23 801 841	21 501 300	90,3	27 725 841	3 924 000
Myyntituotot	21 532 568	8 589 430	8 464 233	98,5	11 289 430	2 700 000
Maksutuotot	7 032 270	7 067 500	5 053 035	71,5	7 067 500	0
Tuet ja avustukset	4 001 481	670 800	1 901 179	283,4	2 074 800	1 404 000
Muut tuotot	21 335 997	7 474 111	6 082 853	81,4	7 294 111	-180 000
VALM. OMAAN KÄYTTÖÖN	722 964	626 500	386 909	61,8	626 500	0
TOIMINTAKULUT	154 962 252	135 380 116	102 616 764	75,8	138 562 516	3 182 400
Henkilöstökulut	59 452 233	60 545 494	45 057 414	74,4	62 072 194	1 526 700
Palvelujen ostot	65 848 790	57 132 501	43 303 620	75,8	58 371 501	1 239 000
Aineet, tarvikkeet	10 670 022	10 181 327	7 924 834	77,8	10 368 027	186 700
Avustukset	5 421 773	4 903 216	3 932 622	80,2	5 133 216	230 000
Muut kulut	13 569 454	2 617 578	2 398 274	91,6	2 617 578	0
TOIMINTAKATE	-100 336 973	-110 951 775	-80 728 555	72,8	-110 210 175	741 600
VEROTULOT	100 243 799	99 181 000	79 171 023	79,8	105 557 000	6 376 000
VALTIONOSUUEDT	19 008 991	13 086 218	11 604 567	88,7	13 451 000	364 782
KOMPENSAATIOT		7 002 191	4 116 186	58,8	7 688 000	685 809
KÄYTTÖKATE	18 915 817	8 317 634	14 163 221	170,3	16 485 825	8 168 191
RAHOITUSERÄT						0
Korkotuotot	744 500	680 000	108 842	16,0	680 000	0
Muut rahoitustuotot	1 559 981	1 400 000	1 270 263	90,7	2 400 000	1 000 000
Korkokulut	-607 775	-520 000	-349 211	67,2	-520 000	0
Muut rahoituskulut	-1 028 288	-30 000	-25	0,1	-30 000	0
VUOSIKATE	19 584 236	9 847 634	15 193 090	154,3	19 015 825	9 168 191
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						97 847
Suunnitelmapoistot	-9 604 693	-9 897 847	-7 261 882	73,4	-9 800 000	97 847
Kertaluonteiset poistot	-329 954					
Arvonalentumiset						
SATUNNAISET ERÄT					300 000	
Satunnaiset tuotot					300 000	
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	9 649 589	-50 213	7 931 208	-15795,1	9 515 825	9 566 038
POISTOERO LIS-/VÄH+	66 718	66 000		0,0	66 000	0
VARAUKSET LIS-/VÄH+	-7 300 000					
RAHASTOT LIS-/VÄH+						
TILIK. YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 416 307	15 787	7 931 208		9 581 825	9 566 038

RAHOITUSLASKELMA	TP21	TA2022	Tot 9/2022	tot% 09/22	Ennuste koko vuodesta	erotus TA22 vrt ennuste
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	19 584 236	9 847 634	15 193 090	154,3 %	19 015 825	9 168 191
Satunnaiset erät	0	0	0		0	0
Tulorah. korjaukset	-3 047 979	50 000	-1 155 757		-1 150 000	-1 200 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-16 914 752	-18 183 940	-15 981 318	87,9 %	-22 275 000	-4 091 060
Rahoitusosuudet inv.menoihin	360 614	50 000	15 000	30,0 %	50 000	
Omaisuuksien myynti (kp-arvot)	4 157 093	200 000	1 289 287	644,6 %	1 500 000	1 300 000
Toiminnan ja invest. rahavirta	4 139 211	-8 036 306	-639 698		-2 859 175	5 177 131
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-12 914	0	-107 813		0	
Antolainasaamisten vähennys	200 000	245 000	0		245 000	0
Lainakannan muutokset						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 000 000	7 391 306	-3 000 000		2 114 175	-5 277 131
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0			
Oman pääoman muutokset	0					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-69 156	500 000	2 254 406		500 000	0
Rahoituksen rahavirta	-2 882 070	8 136 306	-853 407	0	2 859 175	-5 277 131
Rahavarojen muutos	1 257 142	0	-1 493 105		0	
Lainakanta 31.12****	12 000 000	19 391 306	9 000 000		14 114 175	
Lainakanta eur / asukas	613	992	460		722	
Kuntien lainamäärä / asukas	2 933	3 156				

* = sarakkeessa on kaupunginvaltuuston hyväksymä alkuperäinen talousarvio

Asukasmäärä 31.12.

19 579

19 557

19 557

19 557

TALOUSARVIO 2022, Q3 TOTEUMA- JA TULOSENNUSTE

Yleistä taloustilanteesta

BKT:n arvioidaan kasvavan Suomessa 1,7 % v. 2022. Alkuvuonna talouden tuotanto on kehittynyt suotuisasti ja työllisyys on jatkanut nopeaa kasvua. Toisaalta myös hyödykkeiden ja energian hintojen nousu on jatkunut kesällä arvioitua nopeampana. Talouskasvun ennustetaan hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin v. 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 % vuosittain.

(Lähde: VM: Taloudellinen katsaus 19.9.2022)

Vuoden aikana on talouden saralla tapahtunut paljon ja nopeasti. Kokonaiskuva on hyvin samanlainen syyskuun lopussa kuin kesäkuun lopussa: koronapandemian aiheuttamasta poikkeustilasta ja varovaisesta optimismista talouden kehityksessä on siirrytty Ukrainan sodan ja siitä aiheutuvien Venäjälle asetettujen pakotteiden kautta korkean inflaation ja korkojen nousun näkymään. Euroopan ennustetaan kääntyvän jopa taantumaan loppuvuodesta tai vuoden 2023 puolella. Euroopan keskuspankki (EKP) tasapainoilee korkopolitiikassaan kasvavan inflaation ja uhkaavan taantumien välillä. Euroopan inflaation vahvana taustatekijänä on energian hinta, joka johtuu energian saatavuusongelmista. Korkojen nostaminen vaikuttaa huonosti saatavuusongelmista johtuvaan inflaatioon. Koronaa on edelleen paljon liikkeellä ja se vaikuttaa toimintaan mm. sairauspoissaolojen muodossa.

Hintojen nousun johdosta kuluttajat joutuvat miettimään, mihin rahat käytetään ja mihin rahat riittävät. Tämä näkyy jo palveluiden ja kaupan myynissä sekä investointien toteuttamisessa. Kuluttajahintainflaatio on kiihtynyt syyskuussa jo 8,1 prosenttiin. Hintojen nousu vaikuttaa uusien investointien aloittamiseen. Kansainvälisiin investointeihin vaikuttaa myös Suomen geopoliittinen asema.

Teollisuustuotannon kasvu jatkui kaikesta huolimatta. Elokuussa tuotanto oli 2,3 prosenttia suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Teollisuus, joilla on tilauskantaa, kannattelee taloutta, mutta pula erilaisista komponenteista sekä hintojen nousu vaikuttaa tilausten kannattavuuteen.

Työllisyyskehitys on jatkunut vahvana, ja työvoimapula useilla aloilla jatkuu.

Epävarmuus talouden ennustamisessa jatkuu, ja Ukrainan sodan kaikkia välillisiä vaikutuksia ei ole vielä nähty.

Yleistä toteutumamaraportista ja ennusteesta

Toteutumamaraportti sekä ennuste loppuvuodesta on laadittu 30.9.2022 tilanteesta. Siihen on yhdistetty koko kaupungin tasolla syyskuun lopun toteutumamatiedot ja niiden toteutumisprosentit talousarvioon verrattuna. Lisäksi on laadittu kaupunkitason ennuste koko vuoden toteutumasta. Mukana ovat myös toimialojen katsaukset toimintaan ja talouteen.

Ennusteeseen, kuten aina tulevaisuuden arviointiin, sisältyy epävarmuustekijöitä. Tiedot tarkentuvat loppuvuoden kuluessa.

Toimintatuotot

Ennusteen toimintatuotot ylittävät talousarvion 3,9 milj. euroa. Sen selittää edelleen kaksi asiaa: 1) Sähkökauppa tuottaa reilusti myyntituloja sähkön hinnan nousun vuoksi, ja 2) Avustukset ylittyvät lähes 1,4 milj. eurolla. Ne koostuvat pääosin opetus- ja kulttuuritoimen avustuksista, joista osa on siirtynyt vuodelta 2021. Avustuksien palkataan pääosin lisää työntekijöitä, joten vastaava kustannus näkyy kulupuolella. Avustusten lopullinen käyttö selviää vuoden lopulla, ja käyttämättä jääneet avustukset siirtyvät käytettäväksi seuraavalle vuodelle.

Koronasta aiheutuu edelleen kustannuksia, ja ne on luvattu korvata kunnille täysimääräisinä. Korvausmekanismi on vuoden 2021 kaltainen, eli korvauksia saadaan kustannuksia vastaan hakemuksesta. Tosin loppuvuoden osalta korvaus on laskennallinen, jotta sen vaikutus saadaan oikealle vuodelle ja mukaan kuntien tuloihin sekä kassaan ennen hyvinvointialueuudistuksen toteutumista. Ennusteessa on oletettu, että saatavat avustukset kattavat koronasta aiheutuvat menot, ja siten kummankaan erän suuruusluokkaa ei ole lähdetty arvioimaan. Tämä tarkoittaa, että sekä tulo- että menopuolelta puuttuvat koronan vaikutukset kuluvalta vuodelta.

Käyttöomaisuuden myynti toteutunee lähes talousarvion mukaisesti.

Toimintakulut

Ennusteen toimintakulut ovat ylittämässä talousarvion 3,2 milj. euroa.

Toteutumassa henkilöstökulut ovat hieman alle talousarvion, mutta lokakuussa tulee maksettavasi palkan- korotuseriä, jotka toteutumista puuttuvat. Suurin osa henkilöstökulujen ylityksestä tulee sivistystoimesta, jossa hankerahoituksella palkataan lisähenkilöstöä, jota ei ole huomioitu talousarviossa. Sosiaali- ja terveystoimessa on painetta joidenkin tulosalueiden henkilöstökustannusten ylitykseen, mutta henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi on jouduttu käyttämään vuokratyövoimaa, joka näkyy palvelujen ostoissa. Henkilöstökustannusten ennustetaan ylittävän 1,5 milj. euroa.

Ostopalveluissa suurin ylitys tulee sähkökaupasta, eli sen vaikutus näkyy ylityksenä sekä tuloissa että menoissa. Sosiaali- ja terveystoimen palveluissa on ostopalvelujen ylitysuuhkaa sosiaalihuoltolain mukaisen palvelujen sekä asumispalvelujen osalta.

Erikoissairaanhoidon ennustaminen on tänä vuonna tavallistakin hankalampaa. Henkilöstöpulan sekä aiempien työtaistelutoimien johdosta kokonaisprosessi perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä ei ole toiminut normaalisti. Jatkohoitoa odottavat potilaat ovat olleet erikoissairaanhoidossa kauemmin kuin pitäisi. Tästä syntyy siirtoviivemaksuja, joiden taso on noussut koko Varsinais-Suomen alueella ja myös Naantalissa. Samaan aikaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ei ole voinut toteuttaa normaalia tuotantosuunnitelmaansa, joten kuntalaskutus kokonaisuutena ei ole toteutunut suunnitellusti vaan VSSHP:n tulot jäävät talousarviosta. Tämä vuoksi VSSHP nostaa hintoja marras-joulukuulle 12%. Tämä ei välttämättä riitä tulovajeen kattamiseen vaan uhkana on, että VSSHP:n tulos painuu alijäämäiseksi. Koska kuntayhtymä lakkaa vuoden vaihteessa hyvinvointialueuudistuksesta johtuen, kuntien tulee kattaa syntyvä alijäämä tulosvaikutteisesti. Mikä tästä kokonaisuudesta muodostuva lopputulos kunnille on, selvinnee vasta tilinpäätöstä laadittaessa. Oletus ennusteessa on, että erikoissairaanhoidon toteutuisi talousarvion mukaisesti.

Aineiden ja tarvikkeiden ostoissa näkyy hintojen nousu, ja ennuste on, että ne ylittyvät 0,2 milj. euroa.

Avustusten ennakoidaan tässä ylittävän 0,2 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden. Luvuissa on mukana Naantalın Musiikkijuhlasäätiölle myönnetty lisäavustus, sekä sivistyksen ylitys varhaiskasvatuksen tuessa.

Ennuste kustannusten toteutumisesta on varoivainen, ja yleinen hintojen nousu aiheuttaa painetta sekä ostopalvelu- että tarvikekustannuksiin.

Toimintakate

Toimintakate on ennusteessa -110,2 milj. euroa, joka on 0,7 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

Verotulot ja valtionosuudet

Vuoden 2022 talousarviossa verotulojen määrä on 99,2 milj. euroa. Tässä vaiheessa ennustetaan, että verotulot ylittyvät jopa 6,4 milj. euroa. Edelliseen ennusteeseen verrattuna ylitys on kasvanut 3,3 milj. euroa.

Viimeisin veroennuste julkaistiin syyskuussa. Verotulojen kehitys on ollut talouden poikkeuksellisesta tilanteesta huolimatta vahvaa. Yhteisöverotuloissa on palauduttu normaaliin tilitystasoon, eli koronatukena myönnetty 10%-yksikköä suurempi kuntien jako-osuus päättyi vuoteen 2021. Yhteisöveroa on kuitenkin alkuvuonna tilitetty kunnille reilusti, mutta lopputulemana sen pitäisi päätyä noin 5% alemmalle tasolle kuin vuonna 2021. Tilitykset näin ollen pienenevät vuoden loppua kohti. Kiinteistöverojen tilitysrytmi muuttui vuonna 2020, ja osa viime vuoden kiinteistöverosta on tilitetty kunnille kuluvan vuoden puolella.

Kaupungin verotilitysraportti tammi-lokakuulta on erillisenä liitteenä.

Talousarviossa 2022 valtionosuuden määräksi on arvioitu 13,1 milj. euroa ja verokompensaatioiden määräksi 7,0 milj. euroa eli yhteensä 20,1 milj. euroa. Valtiovarainministeriö on korjannut valtionosuuspäätöksiä, jonka johdosta verokompensaatiot kasvavat lähes 0,7 milj. euroa ja peruspalvelujen valtionosuudet 30 000 euroa. Lisäksi ukrainalaisille pakolaisilla annettavan Valmo-opetuksen kustannuksia kompensoidaan valtionosuuden lisäyksellä. Näin ollen valtionosuudet ja kompensatiot ylittävät talousarvion yhteensä arviolta 1,0 milj. euroa.

Rahoituserät

Rahoituserien oletetaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti. Toisesta koronvaihtosopimuksesta luovuttiin elokuun lopulla, ja luopuminen laskee korkokuluja loppuvuodelle. Vaikka markkinakorot ovat nousussa, korkokulut ovat maksimissaan talousarvion suuruiset. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä tehty pakollinen varaus tulee purettavaksi tilinpäätöksessä 2022, sen vaikutus 1,0 milj. euroa, näkyy rahoitustulotoissa (merkitty punaisella ennusteeseen).

Vuosikate

Vuosikate ennusteessa on 19,0 milj. euroa, joka on 9,2 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

Poistot

Tammi-syyskuun poistolaskelman mukaan poistojen kokonaistaso päättyisi hieman alle talousarvion poistolaskelman. Loppuvuodesta kuitenkin hankkeita valmistuu, ja niiden alkavat poistot suurentavat loppuvuoden poistoja. Siksi ennustetaan, että poistot toteutuvat talousarvion tasoon.

Käyttöomaisuuskirjanpidon siivous jatkuu. Loppuvuonna tuodaan päätöksentekoon poistosuunnitelman muuttaminen tiettyjen hyödykkeiden osalta. Lisäksi tilivuoden aikana tehtävistä kertapoistoista tullaan tekemään esitys päätöksentekoon loppuvuoden aikana erikseen.

Satunnaiset tulot

Ennuste sisältää poikkeuksellisen satunnaisen tulon, 300 000 euroa. Erä tulee hallinto-oikeudessa voiteutusta, vanhasta kuntien välisestä kustannuskiistasta, jossa toinen osapuoli on velvoitettu maksamaan Naantalin kaupungille ko. summa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on ennustelaskelmassa +9,5 milj. euroa, ja ylijäämä +9,6 milj. euroa, muutos talousarvioon nähden molemmissa +9,6 milj. euroa.

Investoinnit

Toimialojen arvion mukaan investoinnit toteutuvat pääosin talousarvion mukaisesti loppuvuoteen painotuen. Joihinkin investointeihin on jo anottu lisämäärärahaa, ja joistakin on lisämäärärahaesitys tulossa.

Ennusteen mukaan investointeja tulisi toteutumaan peräti 22,3 milj. euron edestä eli talousarvioon verrattuna 4,1 milj. euroa enemmän. Tästä 2,1 milj. euroa on maan ostoa, ja Luonnonmaan perhetalon rakennushanke etenee arvioitua rivakammassa tahdissa. Urakkahintojen karkaamisesta ylityksessä ei siis ole kysymys.

Lainamäärän kehitys

Mikäli talousarvio toteutuisi alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, lainamäärä lisääntyisi vuoden aikana 7,4 milj. euroa ja se olisi vuoden lopussa 19,4 milj. euroa (31.12.2021 lainaa oli 12,0 milj. euroa). Alkuvuosi on selvitty hyvin pienellä lainamäärällä, koska kassaan on maksettu reilusti eri tuloeria (reilut verotilitykset ja mm. vuoden 2021 koronatukien 2. erä) ja investointien menot ovat olleet vielä melko pieniä. Loppuvuonna investointien tahti on kiihtynyt odotetusti, ja rahantarve on kasvanut. Syyskuun lopussa lainaa on 9,0 milj. euroa. Loppuvuoden osalta lainamäärä jää ennusteen luvuilla pienemmäksi kuin talousarviossa on arvioitu, eli 14,1 milj. euroon.

Väestönkehitys

Alla on taulukko alkuvuoden väestönkehityksestä kuukausittain. Kokonaismuutos syyskuun lopulla on +181 henkilöä. Luonnollinen väestönkehitys on -63 henkilöä, eli kuolleita on tämän verran enemmän kuin syntyneitä. Naantalin väestö kasvaa muuttoliikkeen avulla.

Lähde: Tilastokeskus

	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen tulomuutto	Kuntien välinen	Kuntien välinen nettomuutto	Nettomaahanmuutto	Kokonaisnettomuutto	Väestönlisäys	Väkiluvun korjaus	Kokonaismuutos	Väkiluku
Tammikuu	13	19	-6	73	84	-11	-2	-13	-19	0	-19	19560
Helmikuu	12	19	-7	57	58	-1	2	1	-6	0	-6	19554
Maaliskuu	17	20	-3	75	74	1	3	4	1	0	1	19555
Huhtikuu	4	24	-20	95	55	40	2	42	22	0	22	19577
Toukokuu	9	16	-7	91	81	10	4	14	7	1	8	19585
Kesäkuu	9	20	-11	107	69	38	5	43	32	0	32	19617
Heinäkuu	24	21	3	109	69	40	9	49	52	-1	51	19668
Elokuu	16	18	-2	166	107	59	1	60	58	2	60	19728
Syyskuu	11	21	-10	145	103	42	0	42	32	0	32	19760
Yhteensä	115	178	-63	918	700	218	24	242	179	2	181	

Hallintopalvelujen tammi – syyskuun raportti

Käyttötalous

Hallintopalvelujen toimintakateen ennakoidaan heikentyvän 106 000 euroa. Hallintopalveluille muodostuu tuottoja 24 000 euroa ennakoitua enemmän. Valtio suorittaa aluevaalien järjestelyistä korvauksen. Maksetun tuen määrä on 8 000 euroa ennakoitua suurempi. Tuloennusteeseen sisältyy VM:ltä anottu hankeavustus (16 000 €) ”PaiNaa-etätyössä saaristosta jokilaaksoon” -digipalveluhankkeelle. Hanke on loppuraportoitu lokakuussa. Hankkeen kustannukset olivat yhteensä 64 000€ ja VM:n rahoitusta saataneen tähän 54 000 €. VM:n avustus jakautuu vuosille 2020 (36 000€) ja 2022 (18.000€)

Toimintamenojen ennakoidaan ylittyvän 130 000 euroa. Yliykset muodostuvat Naantalin Musiikkijuhlasäätiön 130 000 euron avustuksesta, johon on anottu lisämääräraha valtuustolta. Henkilöstömenoissa on ylitysuukaa Palkkahallinnossa, mutta säästöä Asiahallinnon ja Vaalien tulosalueilla. Ylitysuukia pystyttäneen tasapainottamaan loppuvuodesta muista menoista tarkalla taloudenpidolla.

Henkilöstömenot

Hallintopalvelujen henkilöstökulut ovat n. 5,8 % (139 000 eur) pienemmät verrattuna vastaaviin menoihin vuonna 2021. Palkoista ja palkkioista aiheutuvat kulut ovat vähentyneet -4,6% (89 000 eur). Vakinaisen henkilökunnan palkat ovat supistuneet 6,2% (94 000 €). Kahden eläköityneen palveluneuvojan tilalle ei ole palkattu henkilökuntaa ja lisäksi muutama henkilöä tekee lyhempää työaika. Tilapäisen henkilökunnan palkkakustannukset ovat kasvaneet 2 800 eur. Sijaisten palkkauksesta aiheutuvat kustannukset ovat kasvaneet 51 000 euroa. Kasvu johtuu henkilökuntamuutoksista aiheutuneista palkkauskuluista. Erilliskorvauksia on ollut maksussa 20 000 eur vähemmän vuoteen 2021 verrattuna. Henkilöstösivukulut ovat pienentyneet 31 600 euroa. Eläkekuluja on lähes 37 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2021. KuEL maksut ovat vähentyneet lähes 30 000 euroa. (-9,6%). Henkilöstökorvauksia on saatu 3 700 eur (9,7%) enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2021.

INVESTOINNIT

Investointimenoissa muodostunee 64 000 euron säästö. Toimipisteverkkojen tietoliikenneyhteyksiä on parannettu vuosisuunnitelman mukaisesti ja määrärahaa jäänee käyttämättä 40 000 euroa. Sähköisen arkistoinnin hanke käynnistyi operaattoreista aiheutuvista syistä vasta syksyllä, jolloin määrärahasta siirtynee 25 000 euroa. Maanhankintaan on haettu lisämäärärahaa 2 250 000 euroa. Tonttikauppa on käynyt vilkkaana ja tuloarvio tulee ylittymään.

Hallintopalvelut	syyskuu 2022 €	TA + MRM 2022 €	Toteuma %
Toimintatuotot	3 882 393	5 727 788	67,8
Toimintakulut	- 6 118 765	- 8 682 753	70,5
Toimintakate	- 2 236 371	- 2 954 965	75,7

Sosiaali- ja terveystalouden tammi - syykuun raportti

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Vuoden 2022 talousarviota tehtäessä koronaepidemian jatkumista ja siitä aiheutuvien lisäkustannusten määrää ei osattu täysin arvioida. Välittömien kustannusten määrä on vähentynyt viime vuodesta ja ennakoitaan edelleen vähenevän. Valtionavustus covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin arvioidaan kattavan epidemiasta aiheutuvat menoylitykset terveystalouden sekä hoito- ja vanhustalouden osalta.

Talousarvion 9 kk:n toteutuman perusteella aikuissosiaalityön, aikuisten psykososiaalisten palveluiden sekä vammaispalvelujen osalta talousarvioylityksiä on tulossa jonkin verran.

Talousarvioon varattujen rahojen arvioidaan hieman alittavan kuntoutuksen, suun terveydenhuollon, perhepalvelujen, työllisyyspalveluiden sekä erikoissairaanhoidon osalta, mikäli äkillisiä lisäkustannuksia ei tule.

Koko soten talousarvio näyttäisi toteutuvan arvion mukaisesti valtionavustusten ja joidenkin määrärahasiirtojen tulosalueelta toiselle tehtävien siirtojen avulla.

Terveystalouden talousarvio ylittyisi 9 kuukauden toteutuman pohjalta noin 600 000 euroa. Menoylitys muodostuu koronaepidemian hoidon vaatimista lisätöistä (lääkäripalvelut, hengitystievastaanotto ja rokotustyö) sekä koronanäyttekustannuksista. Vuoden 2021 lopulla solmittu lääkärisopimus kasvatti myös palkkakustannuksia jonkin verran. Todennäköisesti epidemian vaatima työ vähenee loppuvuonna, kun väestö on rokotettu ja rajoituksia on poistettu asteittain. Edelleen kuitenkin toiminnassa on erillinen infektiovastaanotto ja tietyille henkilöstöryhmille annetaan tehostekoronarokotuksia sekä jonkin verran otetaan näytteitä, tosin vähenevässä määrin.

Valtionavustus covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin kattaa tuon arvioidun menoylityksen. Tarkkaa tietoa loppuvuoden valtionkorvauksista ei vielä ole tiedossa, mutta talousarvio ei tämän hetken tietojen pohjalta ylittyisi.

Erikoissairaanhoidon käytön toteutuma on syyskuun lopussa 72,9 %, mikä tasaisen toteutuman periaatteella ennakoitiin sairaanhoitopiirin antaman talousarvion alittumista 500 000 eurolla. Sairaanhoitopiirin vuoden 2022 tulosennusteen alijäämäisyyden vaikutuksesta lopulliseen toteutumiseen ei vielä ole tietoa. Erikoissairaanhoidon siirtoviivepäivien määrä on kasvanut syyskuun lopussa jo 501:een, kun vastaava luku viime vuonna oli vain 89. Tämä johtuu pääosin oman terveyskeskuksen vuodeosaston sairaanhoitajapulan vuoksi vähennyksestä paikkamäärästä. Siirtoviivepäivistä koituu Naantalille lisälaskua, joka vaikuttaa kokonaislaskutukseen ja näin ollen myös erikoissairaanhoidon toteutumaan.

Aikuisten psykososiaalisten palveluiden talousarvio ylittyy noin 50 000 euroa. Uusia asiakkaita on tullut asumispalveluiden piiriin, joten asumispalvelupäivät ovat viime vuodesta hieman lisääntyneet.

Aikuissosiaalityössä talousarvio tulee hieman ylittymään arvioidusta. Tuetun asumisen ja tukihenkilöpalvelujen tarve on ollut ennakoitua suurempaa. Sosiaalihuoltolain mukaisella tuetulla asumisella, tukihenkilöpalvelulla sekä omalla työllä on pystytty kevyemmällä palveluilla auttamaan asiakkaita selviytymään arjen haasteista. Arvio talousarvion ylityksestä on noin 50 000 euroa.

Perhepalveluissa lastensuojelun laitoshuollon kustannukset ovat olleet ennakoitua alhaisemmat ja ilman uusia sijoituksia talousarvio toteutuisi noin 200 000 alle arvioidun. Lisäksi kuntien välisen kustannusriidan ratkettua Naantalin eduksi kaupungille saadaan takautuvasti tuloja Turun kaupungilta. Nämä kuitenkin kohdistuvat tilinpäätöksessä satunnaisesti tuottoihin.

Vammaispalveluissa vaikeavammaisten henkilökohtaisen avun ja kehitysvammaisten päivätoiminnan tarve on ollut talousarviossa ennakoitua suurempaa ja kustannusten ennakoitaan ylittävän yhteensä 200 000 euroa.

Hoito- ja vanhushpalveluiden toimintatuottojen kokonaistoteuma on 61,5 %. Asiakasmaksuissa eivät syyskuun toteumassa vielä näy Aurinkokotien (=Aurinkosäätiöltä liikkeenluovutuksessa Naantalille siirtyneet asumispalvelupaikat) asiakasmaksut, jotka 1.9. lukien tuloutuvat vasta loka-marraskuun toteumaan. Aurinkokotien menot ovat tässä vaiheessa vuotta kokonaisuudessaan hoito- ja vanhushpalveluiden menoina. Loppuvuodesta sisäisessä laskutuksessa toteutetaan Aurinkokoteja koskevien menojen tasaus vammaispalveluiden kanssa. Myöskään Covid- korvaukset eivät vielä syyskuun toteumassa näy. Tuottojen kokonaistoteuma tulee loppuvuodesta olemaan syyskuun lopun tilannetta parempi, joskin asiakasmaksut jäävät terveyskeskusosaston ja hoivayksiköiden henkilöstövajeesta ja koronasta johtuvien pakollisten hoitopaikkavähennysten johdosta arvioitua pienemmiksi.

Toimintakulujen kokonaistoteuma on 74,9 % ja henkilöstökulujen 74,1 %. Henkilöstökuluja on vuokratyövoiman ostoista johtuen tiliöity myös palveluiden ostoihin. Vuokratyövoimaa on käytetty tilanteissa, joissa koulutettua työvoimaa ei muutoin ole onnistuttu rekrytoimaan yksiköihin. Terveyskeskusosastolla hoitopaikkoja on ollut pakko vähentää, mikä puolestaan on lisännyt siirtoviivepäiviä. Terveyskeskusosaston kapasiteetissa on koko vuoden ollut noin 40 %:n vähennys, jonka johdosta naantalilaisia osastolle erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon jonottavia henkilöitä on hoidettu myös muiden kuntien terveyskeskusosastoilla ja nämä asiakaspalvelujen ostot ovat lisääntyneet.

Tehostetun palveluasumisen paikkoja ei kuitenkaan ole ollut tarvetta ostaa yksityisiltä palveluntuottajilta, vaan kaupungin omat hoivapaikat ovat toistaiseksi riittäneet. Jonotusaika hoivapalveluihin oli syyskuun lopussa 31 vrk. Yksityisiltä palveluntuottajilta ostettavista tehostetun palveluasumisen ostopalveluista on syyskuun loppuun mennessä toteutunut vain 19,8 %, ja talousarvio on tältä osin alittunut.

Lopullista toteumaa koko vuoden osalta on vielä vaikea ennustaa mm. Aurinkosäätiön liikkeenluovutuksen aiheuttamista toiminnallisista ja taloudellisista muutoksista johtuen. Ennustettavuutta vaikeuttaa myös koronatilanne, joka edelleen hoito- ja vanhushpalveluissa vaikeuttaa toiminnan järjestämistä.

Sivistyspalvelujen tammi-syyskuun raportti

Sivistyspalveluissa toiminta ja talous on toteutunut pääsääntöisesti talousarvion mukaisena ottaen huomioon saadut toiminta-avustukset 1 380 000 euroa.

Avustusten käyttöaika ylittää talousarviovuoden ja osa myönnettyistä avustuspääsumista siirtyy seuraaville vuosille. Avustukset ovat sidottuja avustushakemuksissa esitettyihin toimintoihin. Niihin sisältyvä omavastuuosuus rahoitetaan hyväksytystä talousarviosta. Menojen ylitys tulee tältä osin vastaamaan lopullista tulojen lisäystä. Avustukset eivät vaikuta toimintakatteeseen.

Ukrainan kriisi on aiheuttanut VALMO-opetuksen määrän kasvun, johon täysimääräisenä saatava valtionavustus kirjataan rahoitusosaan.

Käyttötalouden toteutumisenennuste:

	TA 2022	TP 2022 ENNUSTE	MUUTOS
toimintatulot	2 215 000	3 215 000	1 000 000
toimintamenot	40 648 000	41 975 000	1 327 000
toimintakate	-38 433 000	-38 760 000	327 000

Investoinnit toteutuvat talousarviosta hieman poiketen kokonaismäärärahatarpeen hieman alittuessa. Esitys investointimäärärahojen kohdentamisesta hieman talousarviosta poiketen tehdään erikseen.

TOIMINNAN MERKITTÄVIMMÄT HUOMIOT:

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusyksiköt ovat toimineet normaalisti eikä merkittäviä muutoksia varhaiskasvatuksen asiakasmääriin ole ollut havaittavissa. Varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot ja -tulot ovat kasvaneet eli varhaiskasvatuspalvelujen käyttö yli kuntarajojen on kasvanut.

Varhaiskasvatuksen tuki

Kotihoidon tuen käyttö on kuluvan vuoden aikana lisääntynyt merkittävästi, samoin kotihoidontuen kuntalisan käyttö. Yksityisen hoidon tuen käyttö on edelleen vähentynyt puoleen arvioidusta, mutta sen osuus koko varhaiskasvatuksen tuesta on vähäinen eikä sen väheneminen kata kotihoidon tuen käytön kasvua. Tulosalue ylittää menonsa noin 100 000 eurolla.

Perusopetus

Perusopetuksen koulut ovat toimineet normaalisti. Ukrainan kriisi on lisännyt VALMO-opetuksen määrää kolmessa koulussa (Karveti, Majamäki, Velkua). Opetuksen järjestämiseen saadaan valtionavustus, joka kattaa kustannukset, avustus kirjataan tulona rahoitusosaan. Myös ulkomainen yhteistyö Erasmus-projektien muodossa on taas käynnistynyt. Tieto- ja viestintätekniikan käytön edistäminen opetuksessa ja oppimisessa on edennyt suunnitellulla tavalla.

Oppilashuollon työmäärä on merkittävästi kasvanut pandemian jälkihoidon käynnistyessä ja uutena toimintamuotona on aloitettu ryhmissä tapahtuva tukityöskentely. Myös hyvinvointityö oppilaiden, vanhempien ja henkilöstön kesken on käynnistynyt uudelleen tavoitteena lisääntyvä yhteisöllisyys ja koulunkäynnin mielekkyys

Lukio

Lukiossa opetus tapahtuu normaalisti. 1.8.2022 alkaen on otettu käyttöön uusi opetussuunnitelma. Myös lukiokoulutuksessa ulkomainen yhteistyö on käynnistynyt uudelleen.

Oppilaan tuki- ja hyvinvointipalvelut

Oppilaan tuki- ja hyvinvointipalvelujen pitkään jatkunut kasvu on hieman taittunut.

Opistot

Naantalin opiston toiminta on ollut normaalia. Opiston asiakasmäärät eivät ole vielä täysin palautuneet pandemiaa edeltäneelle tasolle ja osan ryhmistä kokoa on myös rajattu.

Naantalin musiikkiopiston toiminta ja asiakasmäärät ovat palanneet pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kirjastot ja museo ovat olleet normaalisti auki ja kulttuuritapahtumat on pystytty normaalisti järjestämään.

Liikuntatoiminta on palautunut pandemiaa edeltäneeseen muotoonsa ja tasoonsa.

Nuorisotyö on käynnistynyt normaalisti. Levottomuuden lisääntyminen pandemian jälkeen on näkynyt erityisesti koulunuorisotyöntekijän, koulukuraattorien ja kouluterveydenhoitajien työssä. Yhtenä keinona nuorten kuulemisessa toteutettiin laaja jalkautumiskampanja vapusta juhannukseen perjantai- ja lauantai-iltaisin.

Teknisten palveluiden tammi - syyskuun raportti

TEKNISET PALVELUT

Talousarvion yhdeksän kuukauden toteutumien perusteella teknisten palveluiden käyttötalouden ja investointihankkeiden talousarviot ovat pääosin toteutumassa.

Energiahuolto/sähkövälitys on kuitenkin toteutumassa arvioitua positiivisempaa, mikä johtuu sähkön korkeasta pörssihinnasta. Toteutumaennuste on 1,3 milj. euroa talousarviota parempi. Joukkoliikenteen liikennöinnin kustannusten arvioidaan alittuvan n. 100 000 euroa.

Liikenneväylien toimintakulut ylittyvät arviolta 100 000 euroa, johtuen alkuvuoden runsaista talvikunnossapidon töistä. Konekeskuksen kustannukset ylittyvät 100 000 euroa, johtuen nousseista polttoainekustannuksista sekä tavallista pitempään jatkuneen talvikunnossapidon aiheuttamista henkilöstökuluista.

Tilalaitoksen toimintatuotot tulevat jäämään arvioitua n. 100 000 euroa pienemmiksi tyhjillään olevien tilojen sekä pandemian jälkivaikutuksesta alhaisempien liikevaihtoperusteisten vuokrien takia. Siivouspalvelujen toimintamenot ylittyvät arviolta 45 000 euroa tehostetusta siivouksesta johtuen.

Vesihuollon talous on tasapainossa. Vesihuollon käyttöveden tulot ovat ylittymässä arviolta 200 000 euroa.

Tämän hetken arvion mukaan investointihankkeet toteutuvat pääosin talousarvion mukaisesti. Vuoden 2022 määrärahamuutokset ovat yhteensä lisäystä 2 055 000 euroa, josta 1 620 000 euroa ajoittuu vuoden 2022 syksyllä esitettäviin määrärahamuutoksiin. Määrärahamuutokset johtuvat pääosin monivuotisten hankkeiden määrärahojen poikkeavasta kohdentumisesta eri vuosien välillä. Näistä suurimpana Luonnonmaan Perhetalohanke, jonka lisämäärärahatarve vuodelle 2022 on 1,2 miljoonaa euroa. Hankkeen kokonaismäärärahan ei kuitenkaan arvioida ylittävän.

Tilinpäätösennuste:

Käyttötalous:

tekniset palvelut ml. vesihuolto:

	TA 2022	tilinpäätösennuste	muutos
tulot	32 123 000	34 643 000	2 520 000
menot	-32 546 000	-33 891 000	-1 345 000
netto	-423 000	752 000	329 000

Investoinnit:

tekniset palvelut ml. vesihuolto:

	TA 2022	tilinpäätösennuste	muutos
tulot	50 000	50 000	
menot	-16 269 000	-18 324 000	-2 055 000
netto	-16 219 000	-18 274 000	-2 055 000